

„Svetlo svieti v tme, ale tma ho nepohltila“ (J 1,5)

Svetlo Pravoslávia

SPOLOČENSKO - DUCHOVNÝ OBČASNÍK

pre stredné Slovensko

číslo 4

Milovaní bratia a sestry v Christu!

Vďaka Božej Milosti sme sa dožili štvrtého čísla SVETLA PRAVOSLÁVIA, ktoré je v tomto roku posledné. No pevne verím, že náš stredoslovenský časopis bude vychádzať aj naďalej, a preto vás prosím o modlitby.

Sláva Bohu, za ten čas sme prežili veľa krásneho. Podaktorí z nás pravoslávnych veriacich v Banskej Bystrici sme boli svedkami dvoch sv. Krstov. A tak Pravoslávna Cirkev má od 26. júla 2003 dvoch nových členov. Viac si o tom môžete prečítať práve v tomto čísle. A to nie je všetko. Tiež v časopise nájdete krásny list od nášho priateľa, ktorý tiež len nedávno prijal sv. Krst, a tak sa stal členom jedinej pravej Christovej Cirkvi. Bohu patrí sláva!

Veľmi povzbudzujúce je aj to, že sme sa v auguste tohto roku zúčastnili na duchovnom stretnutí na Duchonke. Už samotný názov „Duchonka“ má v tomto prípade veľavravný a výstižný význam. Ďakujeme Bohu, že sme mohli spoznať nových zaujímavých ľudí a zväčšil sa náš okruh pravoslávnych priateľov. Bolo nádherné sa spolu modliť a spoločne oslavovať nášho Nebeského Otca. Každý z nás si určite odniesol veľa zážitkov a pevne verím, že takéto stretnutia sa na strednom a západnom Slovensku budú organizovať častejšie. Touto cestou sa chcem poďakovať našim priateľom z Topolčian, ktorí nám poskytli ubytovanie, a s láskou sa o nás starali. Nech im to náš Nebeský Otec stonásobne odmení. Tam, sme sa cítili ako doma a stala sa z nás jedna veľká rodina. Pretože všetkých nás spájala tá najväčšia láska, láska k Isusovi Christovi. Ďakujeme Ti, Bože, za všetko, čo pre nás robíš!

Lúčim sa s vami odkazom vладыку Tichona Bellavina, ktorý sa takto prihovoral svojim veriacim: „Nezabúdajte, že ste vyvolené pokolenie, ktorého úlohou je zvestovať inoslávny svetlo Pravoslávia.“

S láskou v Christu Jana

„Ale aké je spoločenstvo svetla s tmou? Aká zhoda medzi Christom a Beliálom? Alebo aký podiel veriaceho s neveriacim? Aké spojenie medzi chrámom a modlami? A my sme predsa chrám Boha živého, ako povedal Boh: Prebývať budem v nich a prechádzať sa a budem im Bohom, a oni Mi budú ľuďom.“ (2K 6,14-16)

BEZ ZNAMENIA ŠELMY

...Znamenia časov priam oči kolú každému, kto neodvracia zrak, kto túži vidieť pravdu, kto sa nenechá ohlupovať systematickým vymývaním mozgov zo strany drvivej väčšiny médií. Valec globalizácie za sebou zanecháva temnú a krvavú stopu neúprosne zarovnávajúc všetko, čo mu stojí v ceste, v snahe zničiť tradičné morálne hodnoty a ich nositeľ'a – kresťanstvo, a tiež slobodu jednotlivcov i národov. Ak sa niekto postaví na jeho odpor, stáva sa terčom útoku, prenasledovania, posmechu a izolácie...

Nastal čas skúšok. A tu nepochopiteľný podvih prepodobného Irinarcha, zatvorníka Rostovského, ktorý pod hrozbou meča nebojácne hovoril pravdu do očí mocným tohto sveta a cudzím okupantom, má slúžiť ako príklad pre každého z nás. Teraz nestačí budovať chrámy, otvárať bohoslovecké školy, vydávať knihy prospešné pre dušu a konať skutky kresťanského milosrdenstva – Boh od nás očakáva reálne činy proti antichristovej globalizácii. Nemôže byť skutočného Pravoslávia bez Kríža, bez zotrvávania v pravde a hoci aj do smrti.

„Kríž je znak Božieho vyvolenia. Všetci svätí uznávali za nezvratnú pravdu, že ten, kto prežíva život bez trápení – ten je Bohom zabudnutý. Nehľadá kresťanskú dokonalosť v ľudských cnostiach: tam jej niet – ona sa tajomne skrýva v Christvom kríži!“ – poučuje nás bohonosný svätec Ignatij Brjančaninov. Schengenskou dohodou sa približuje naša duchovná poroba a naše zotročenie ako pravoslávnych. Táto slávna dohoda je počiatkom utrpenia na duchovnej púti nášho národa...Inými slovami, Schengenská dohoda – to je baranidlo, prostredníctvom ktorého chcú prebúrat stenu helenizmu a Pravoslávia. Schengenská dohoda ohrozuje to najvyššie a najväčšie v našom živote a v našom dedičstve. Zo zavedením jednotného kódového číslovania a tiež so zavedením preukazov totožnosti nového typu mnohí poľutovaniahodní prijímú, že: prostredníctvom všeobecného zapisovania našich údajov do databázy sa naruší naša sloboda; prostredníctvom toho stratíme našu ľudskú dôstojnosť; prostredníctvom vyhladzovania nábožnosti sa vyhladí naše náboženské svedomie, cez zavedenie zhubného čísla šesťsto šesťdesiat šesť získa v našom živote vedúce postavenie antichrist.

Preto vás prosíme, aby ste smelo vyjadrili svoje odmietnutie každému znetvoreníu toho, čo je posvätné pre náš život. Prosíme vás, zbožné cirkevné dietky, stavajte sa na odpor okupácií Pravoslávia zo strany Európanov.

Kto z vás by mal záujem prečítať si viac, má možnosť si objednať brožúrku Bez znamenia šelmy (20 Sk) na adrese: **Iva Vranská Rojková, Hraničná 13, 821 05 Bratislava.** K cene sa tiež účtuje poštovné a balné 8 Sk za jednu brožúrku, 13 Sk za zásielku obsahujúcu 2 a viac brožúrok.

Ďalej je možnosť zakúpiť si na tej istej adrese aj nasledujúce brožúrky:

„Počítače ako prostriedok svetovlády“	Cena: 20 Sk/ku
„O anjeloch“	Cena: 15 Sk/kus
„Hriechy proti Duchu Svätému“	Cena: 20 Sk/kus
„Elektronický pas: predobraz pečate antichrista“	Cena: 20 Sk/kus
„Televízna antropofágia“ (Televízne l'udožrúctvo)	Cena: 15 Sk/kus
„Fajčenie: nevinný pôžitok, či pekelný dym?“	Cena: 15 Sk/kus
„Pasce na našich najmilších“ (1.časť)	Cena: 25 Sk/kus
„Klamú nás o NATO“	Cena: 20 Sk/kus
„Pozlátka zo zlatého tel'at'a EÚ opadáva“	Cena: 25 Sk/kus
„Bez znamenia šelmy“ (1. časť)	Cena: 20 Sk/kus
„Čo musí vedieť každý chlapec“: I. diel: Ako som prišiel na svet?	Cena: 15 Sk/kus
„Hudba pekla“ (Rocková hudba a narkotiká)	Cena: 15 Sk/kus

Prepodobný Serafim Sarovský

Pre lepšie pochopenie tejto témy ti musím povedať, že Boh často zjavil pôsobenie tejto milosti tým, ktorých posväcoval a osvecoval. Pripomeň si Mojžiša po rozhovore s Bohom na hore Sinaj: l'ud sa bál pozrieť ne neho, pretože jeho tvár žiarila a Mojžiš ju zahaloval závojom, aby ukryl tento úkaz. Taktiež si pripomeň, ako v čase premenenia na vrchu Tábor sa tvár Christa "zaskvela ako slnko" tak, že "učenici padli na svoje tváre a veľmi sa báli." (Mt 17,6) Keď sa potom zjavili Mojžiš a Eliáš a rozprávali sa s ním, taktiež ich zahalilo svetlo a potom oblak, aby tento jas neoslepil učeníkov. (Mk 9) Hľa, to vlastne milosť Svätého Ducha sa zjavila

v tomto nevysloviteľ'nom svetle tým, ktorých Boh chce ňou obdarovať.

- Ale odkiaľ budem vedieť - opýtal som sa - že azda pôsobí vo mne takýmto spôsobom milosť Svätého Ducha?

- Priateľ Boží - odpovedal otec Serafim - to je veľmi jednoduchá vec. Pretože všetko je jednoduché pre tých, ktorí vlastnia pochopenie. Celé nešťastie je v tom, že sa nestaráme, aby sme mali múdrosť, ktorá pochádza od Boha. Apoštoli vedeli, kedy Svätý Duch v nich spočíva a vtedy smelo vyznávali, že ich dielo je sväté a milé Bohu. Majúc túto základnú istotu, posielali svoje listy ako také, ktoré sú výrazom

neochvejnej pravdy, potrebnej všetkým veriacim. Vidiš, priateľ Boží, aké je to jednoduché

Vtedy som povedal: - Napriek tomu nechápem, ako je možné byť si absolútne istý, že žijem vo Svätom Duchu. Aký je na to dôkaz?

Nato starec odpovedal:

Už som ti povedal, priateľ Boží, že je to veľmi jednoduché. Opísal som ti, ako niektorí boli naplnení Svätým Duchom a boli si istí jeho prítomnosťou. Čo ti ešte treba?

- Aby som tomu dokonale rozumel.

Vtedy ma otec Serafim silne chytil za ramená a povedal:

- Môj priateľ, v tejto chvíli sme obaja v moci Svätého Ducha; ty i ja. Prečo mi nepozrieš do očí?

- Nemôžem na teba pozerat', otče, lebo tvoje oči sú ako blesky a tvoja tvár žiari ako slnko. To ma oslepuje!

- Neboj sa, priateľ Boží - aj ty žiariš, podobne ako ja. Aj ty si v tejto chvíli v plnosti milosti Svätého Ducha, ako aj ja. Ináč by si nemohol vidieť to, čo vidíš.

A skláňajúc sa ku mne šeptom dodal: - Ďakuj Pánovi za Jeho nevýslovnú dobrotu! Iste si si všimol, že som dokonca ani neurobil znak svätého križa, ale len v duchu som vyslovil modlitbu: "Pane udeľ mi tú milosť, aby som jasne videl telesnými očami udelenie tvojho Ducha tým tvojím služobníkom, ktorým sa ráčiš ukázať v jase Tvojej chvály." Môj priateľ, Boh v tej chvíli vypočul modlitbu biedneho Serafima... Ako mu máme ďakovať za radosť, ktorú urobil nám obidvom! Ako matka povzbudzuje svoje deti, tak aj On potešil naše kajúce srdcia. Ale, priateľ môj, prečo na mňa nepozeraš? Zdvihni zrak, neboj sa, Pán je s nami!

Pozrel som sa teda na starca a prenikla ma hrôza. Predstavte si niečo podobné: v kruhu slnka s oslnivými poludňajšími lúčmi tvár človeka, ktorý k tebe hovorí. Vidiš pohyb jeho perí, výraz jeho očí, počuješ jeho hlas, cítiš, že ťa objíma, ale nevidíš ani jeho ruky, ani telo, ani tvár... stratil si pocit vlastného ja, vidíš len oslňujúce svetlo, ktoré sa rozlieva ďaleko okolo teba, a svojim jasom rozjasňuje snehový povlak, ktorý pokrýva poľanu, ako aj jemné plátky snehu s' a biely prášok, ktorým sme obaja obsypaní...

- Povedz, čo cítiš - pýta sa otec Serafim. - Nejaký neobyčajne dobrý pocit - odpovedal som.

- Ale presne - aký pocit?

- Pociťujem veľký pokoj duše, taký pokoj, že sa nedá opísať žiadnym slovom.

- Teda, môj priateľ v Bohu, tento pokoj je Christom sľúbený pokoj učeníkom, keď povedal: "Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam, ako svet dáva." (Jn 14,27) Je to ten pokoj, o ktorom hovorí apoštol, že "prevyšuje každú chápacosť" (Flp 4,7). On teraz zavládol v tvojom srdci... Ale čo ešte pociťuješ?

- Niečo neobyčajne rozkošné!

- Vlastne o to sa jedná, o túto rozkoš, ktorej potokom, podľa žalmistu, Boh napája ľudských synov. (Ž 35,9) Táto rozkoš v nás spôsobuje takú blaženosť, že sa topia srdcia, a nijaký jazyk ju nemôže vyjadriť. A čo ešte pociťuješ?

- Nepochopiteľná radosť naplňa moje srdce!

Otec Serafim vtedy povedal:

- Keď Svätý Duch zostupuje a preniká dušu plnosťou svojej prítomnosti, človek vtedy pociťuje túto nevýslovnú radosť, o ktorej hovoril Pán Isus Kristus, a ktorú vo svete nič nemôže odňať. Ale radosť, ktorú teraz prežívaš, je nič v porovnaní s tou, o ktorej píše sv. Pavol, že "ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevystúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú." (1 Kor 2,9) Predchut' tejto radosti je nám už daná a ak už teraz môže duša pociťovať toľko blaženej radosti, čo povedať o šťastí pripravenom v nebi tým, ktorých navštívilo na zemi utrpenie. Aj ty si priateľ neraz plakal... Všimni si teda teraz tú veľkú radosť, ktorou ťa Boh potešil v tejto chvíli. Ale možno ešte niečo prežívaš, priateľ Boží? - Iste, nejaké predivné teplo - odpovedal som.

- Teplo? Čo to, priateľ, hovoríš? Sme predsa uprostred lesa a zima dosahuje vrchol; sneh máme pod nohami aj na šatách. Aké tu môže byť teplo?

- Podobá sa na teplo parného kúpeľa.

- A cítiš aj rovnakú vôňu?

- Ó, nie! Nič na svete nemôže byť porovnávané s tým, čo pociťujem: je to vôňa, ktorej sa na svete nič nepodobá.

- Viem to - povedal starec usmievajúc sa - lebo je to môj pôžitok podobne ako tvoj. Keď som ti kládol otázky, to preto, aby som sa ubezpečil, čo prežívaš. Je úplná pravda to, čo hovoríš, priateľ Boží. Žiadna vôňa tejto zeme sa nevyrovná tej, aká nám spôsobuje príjemnosť v danej chvíli. Je to nebeská vôňa darov. Hovoril si mi, že pociťuješ veľké teplo, ktoré sa nezmenšuje vplyvom snehu, ktorým sme obklopení. Dokazuje to, že nepochádza zvonku, ale z nášho vnútra, že je to dar lásky, ktorou nás preniká Svätý Duch. To ona zohrievala pustovníkov, ktorí sa neobávali krutosti zimy, pretože ich ochraňovalo rúcho milosti, ktoré im utkal Svätý Duch. Predsa Jeho milosť prebýva v našom srdci, v našej duši v súlade s tým, čo povedal Pán: "Božie Kráľovstvo je medzi vami." (Lk 17,21) Toto Kráľovstvo je vlastne milosť Ducha, Ktorý v nás prebýva, Ktorý nás zohrieva, osvecuje, opája svojou vôňou, chuťou a teší naše srdcia nevýslovnou radosťou. V tejto chvíli patríme k tým, o ktorých Christos povedal, že "neokúsia smrť, kým nevidia Božie Kráľovstvo." (Lk 9,27) Vidíš, priateľ, čo znamená vlastniť plnosť Svätého Ducha, o čom píše Makarios Veľký, že bol úplne vtiahnutý do vln milosti Svätého Ducha. Vlastne ňou sme dnes boli obdarovaní, napriek našej nehodnosti. Myslím si, priateľ Boží, že sa už nebudeš vypytovať na túto tému. Či ti nezostane v pamäti dnešné zjavenie nepreniknuteľnej Božej dobroty, akú si dnes zakúsil?

- Neviem, otče, či Boh zachová navždy v mojej pamäti spomienku na Jeho milosrdenstvo tak živú, ako v tejto chvíli, a to pre moju nehodnosť.

- Čo sa mňa týka - odpovedal otec - som si istý, že ti Boh pomôže zachovať stále spomienky na tieto prežité chvíle, pretože v opačnom prípade by Jeho dobrota nebola tak rýchlo vypočula pokornú prosbu chudáka Serafima. Tým skôr ti toto zjavenie nebolo dané nato, aby si si ho nechal pre seba, ale aby si ho odovzdal svetu a posilnený láskou mohol slúžiť blížnemu.

- Fakt, že ja som mních a ty zasa svetský človek, nemá nijaký dosah. Vo vzťahu k Bohu je dôležitá skutočná viera v Neho a v Jeho jediného Syna. Z tohto dôvodu je nám udelená milosť Svätého Ducha. Boh hľadá srdcia preplnené láskou k Bohu a k ľudom. To je trón, na ktorom chce zasadiť a zjaviť sa v plnosti Svojej slávy. "Synu, daj mi svoje srdce", povedal Pán a ostatné ti bude pridané. "Božie Kráľovstvo má svoje sídlo v srdci."

A preto, Boží priateľ, keď si pochopil, aká milosť ti bola dnes udelená, hovor o tom všetkým, ktorí sa usilujú o spásu. "Žatva je veľká, ale robotníkov málo." Sme povolani k spolupráci s Bohom na Jeho diele a z tohoto dôvodu nám udeľuje Svoje dary. Tým, že pomáhame našim bratom vojsť do Kráľovstva, prinášame Bohu ovocie Jeho milosti a našej žatvy. Nasleduj teda príklad týchto verných sluhov, ktorí odovzdali svojmu pánovi so zárobkom získaný kapitál.

Pán je blízko všetkým tým, ktorí sú Mu verní, a ktorí Ho milujú z celej duše.

Rovnako vypočúva modlitbu mnícha, ako aj svetského človeka za predpokladu, že sú obaja pravoslávni. Tak dovoľuje jednému i druhému prenášať hory, "pretože u Pána nič nie je nemožné". (Mk 9,23.27) Týmto spôsobom, Boží priateľ, budeš môcť získať od Boha všetko, o čo Ho poprosíš z dôvodu Jeho chvály, alebo pre dobro blížneho. Nakoniec, čokoľvek robíš pre iných, On to vz'ahuje na Svoju chválu, ako dobre vieš, v súlade s tým, čo Sám povedal: "Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili." (Mt 25,40)

A teraz som ti už povedal a ukázal všetko, čo ti Pán ráčil zjaviť skrze Svojho nehodného služobníka Serafima. Chod' teda v pokoji a nech Pán, ako aj Jeho najsvätejšia Matka ostanú s tebou teraz, i vždycky, i na veky vekov.

Od chvíle, keď tvár otca Serafima rozjasnila žiara, táto vízia trvala; starec si uchoval rovnaký postoj, aký zaujal od začiatku rozhovoru a tento nevýslovný jas trval počas celého rozhovoru. Môžem odprisahať, že všetko, čo som povedal, je pravdivé.

Svätá cárovná Alexandra: Tajomstvo rodinného šťastia

Z DENNÍKA MANŽELKY RUSKÉHO CÁRA, MATKY PIATICH DETÍ

Pre manželov je potrebné, aby vedno chodili do chrámu, aby sa spolu modlili, spolu prinášali k stopám Boha ťarchu starostí o svoje deti a o všetko im drahé.

Zmyslom manželstva je prinášať radosť; šťastie, plnosť, čistotu, bohatstvo. Je to ustanovenie Hospodina o dokonalosti.

Preto je Božím úmyslom, aby manželstvo robilo život muža i ženy šťastnejším, plnejším, aby ani jeden z nich neprehral, ale aby obaja vyhrali. Ak však manželstvo nie je šťastné, nerobí život bohatším a plnejším, vina nie je v

samotnom manželskom zväzku, vina je v ľud'och, ktorí sú ním zjednotení. Manželstvo to je Božský obrad. Ono bolo súčasťou Božieho úmyslu už vtedy, keď Boh stvoril človeka. Je to najtesnejší a najsvätejší záväzok na zemi.

Po uzavretí manželstva sú prvé a najhlavnejšie povinnosti vo vzťahu k jeho žene a ženy vo vzťahu k jej mužovi. Oni dvaja sú povinní žiť jeden pre druhého, odovzdať jeden za druhého život. Predtým každý z nich bol nedokonalý. Manželstvo - to je zjednotenie dvoch polovic v jeden celok. Dva životy sú zviazané dovedna v taký tesný zväzok, že to už viac nie sú dva životy, ale jeden. Každý, do konca svojho života, nesie posvätnú zodpovednosť za šťastie i najvyššie blaho druhého.

Deň svadby si treba pamätať navždy a vyčleňovať ho osobitne spomedzi iných dôležitých dátumov života. Je to deň, ktorého svetlo bude do konca života osvecovať všetky ostatné dni.

Radosť z uzatvorenia manželstva nemá byť búrlivá, ale hlboká a pokojná. Nad manželským oltárom, keď sa zjednocujú ruky a vyslovujú sväté sľuby, skláňajú sa anjeli a ticho spievajú svoje piesne. A potom svojimi krídlami zatŕňujú šťastný pár na jeho spoločnej životnej púti.

Z viny tých, ktorí sa zosobášili, jedného alebo oboch, život v manželstve sa môže stať nešťastím. Možnosť byť v manželstve šťastný je veľmi veľká. No nemožno zabúdať ani na možnosť jeho krachu. Iba správny a múdry život v manželstve pomôže dosiahnuť ideálne manželské vzťahy. Prvá úloha, ktorú sa treba naučiť zvládnuť, je trpezlivosť. Na začiatku rodinného života sa prejavuje tak dôstojnosť charakteru a mravov, ako i nedostatky a osobitosti zvykov, vkusu, charakteru, na ktoré druhá polovička predtým nepomyslela. Niekedy sa zdá, že nie je možné prispôbiť sa jeden druhému, že budú večné a beznádejné konflikty, ale trpezlivosť a láska prekonávajú všetko.

A dva životy sa zlievajú v jeden ušľachtilejší, mocnejší, plnší, bohatší, a tento život bude pokračovať v mieri a v pokoji.

Povinnosťou v rodine je nezištná láska. Každý musí zabudnúť na svoje „ja“, zasvätiť samého seba druhému. Každý musí obviňovať seba, a nie druhého. Keď niečo nejde tak, ako by malo, nevyhnutné je sebaovládanie a trpezlivosť. Netrpezlivosť môže všetko pokaziť. Ostré slovo môže na mesiace spomaliť zliatie duší.

Na oboch stranách musí byť želanie urobiť manželstvo šťastným a prekonať všetko, čo tomu prekáža. I najsilnejšia láska najviac zo všetkého potrebuje každodenné posilnenie. Najnemiestnejšia je hrubosť práve v svojom dome, vo vzťahu k tým, ktorých ľúbime.

K tajomstvu šťastia v rodinnom živote patrí i pozornosť jedného voči druhému. Muž i žena si musia navzájom neustále prejavovať znaky najnežnejšej pozornosti a lásky. Šťastie života pozostáva z jednotlivých minút, z maličkých potešení, na ktoré sa rýchlo zabúda - v podobe bozku, úsmevu, dobrého pohľadu, srdečného komplimentu, nescíselných maličkých, no dobrých myšlienok a úprimných citov.

Aj láska potrebuje svoj chlieb každodenný. Jestvuje ešte ďalší vážny prvok v rodinnom živote: je to *jednota záujmov*.

Nič zo starostí ženy sa nesmie zdať príliš malicherným ani pre gigantský intelekt najväčšieho spomedzi mužov. Na druhej strane - každá múdra a verná žena sa ochotne bude zaujímať o záležitosti svojho muža. Ona sa bude chcieť dozvedieť o každom jeho novom projekte, pláne, ťažkosti, pochybnosti. Bude chcieť vedieť, ktoré z jeho začatých diel sa podarilo, a ktoré nie, a vedieť o všetkých jeho každodenných prácach. Nech sa obe srdcia delia i o radosť, i o strádania. Nech na polovicu delia ťarchu starostí, nech je všetko v ich živote spoločné.

Prečo by sa spolu nemali zhovárať o svojich pokušeniach, pochybnostiach, tajných želaniach, a nepomôcť jeden druhému - súcitom, slovami povzbudenia? Tak budú žiť jedným životom, a nie dvoma. Každý musí vo svojich plánoch a nádejach bezpodmienečne myslieť i na druhého. *Medzi nimi nesmú byť nijaké tajnosti.*

Priateľov musia mať spoločných. Takto sa dva životy zlejú v jeden život. A oni sa podelia, aj o svoje myšlienky, aj o želania, aj o city, aj o radosť, aj o žiaľ, aj o uspokojenie, aj o bôľ.

Bojte sa i najmenšieho začiatku nepochopenia, odcudzenia. Namiesto zdržania sa vyslovujú nemúdre a neobozretné slová, a medzi dvoma srdcami, ktoré dovtedy boli jedným celkom, sa zjavila maličká trhlinka. Ona sa šíri, šíri, do tých čias, kým nebudú na veky odtrhnuté jeden od druhého. Hovoríte, že to sú vzplanutia? Ihneď poproste o odpustenie. Medzi vami vzniklo nejaké neporozumenie, nie je dôležité, koho je to vina, nedovoľujte mu ani na chvíľu ostávať medzi vami. Vyhýbajte sa hádkam, neukladajte sa spať, zatajac v duši pocit hnevu. V rodinnom živote nesmie mať miesto pýcha. Nikdy netreba pestovať svoje pocity urazenej pýchy a škrupulózne vyratúvať, kto je povinný prosiť o odpustenie. Skutočne ľubiaci sa takouto kazuistikou nezaobierajú. Oni sú *vždy pripravení i ustúpiť, aj sa ospravedlniť.*

Bez Božieho požehnania, bez toho, aby Boh posvätil sobáš, budú všetky dobré želania pustým zvukom. Bez jeho každodenného požehnania rodinného života aj najnežnejšia a najpravdivejšia láska nedokáže dať všetko, čo je potrebné. Bez požehnania neba všetka krása, radosť, cennosť rodinného života môže byť v ktorejkoľvek chvíli zničená.

Na vytváraní domova sa musí zúčastniť každý člen rodiny. Plnosť rodinného šťastia možno dosiahnuť vtedy, *keď si všetci čestne plnia svoje povinnosti.*

Jedno slovo zahŕňa všetko - je to slovo láska. V slove láska je celý zväzok myšlienok o živote a povinnosti.

Keď vädne krása tváre, hasne jas očí a so starnutím prichádzajú vrásky, keď svoje stopy zanechávajú jazvy po chorobách, žiaľ a starosti, láska verného muža musí zostávať rovnako hlbokou a úprimnou ako predtým.

Niet na zemi mierky, ktorá by dokázala zmerať hĺbku lásky Christa k Cirkvi. Ani jeden smrteľník nemôže ľúbiť tak hlboko, no i tak to každý muž musí urobiť do tej miery, do akej táto lásku možno zopakovať na zemi. Ani jedna obeta sa mu nebude zdať príliš veľkou pre jeho milovanú.

Je čosi sväté, vzbudzujúce takmer posvätnú bázeň v tom, že žena, vstupujúc do manželstva, sústredí všetky svoje záujmy k mužovi, za ktorého sa vydáva. Ona

zanecháva dom svojho detstva, mať i otca. Pretŕha všetky nite, ktoré ju zväzujú s predchádzajúcim životom.

Vzdáva sa zábav, na ktoré si predtým zvykla. Hľadá do tváre toho, kto ju poprosil, aby sa stala jeho ženou, a s rozochveným srdcom, no i s pokojnou dôverou mu zveruje svoj život. Muž s radosťou cíti túto dôveru. To na celý život robí šťastným ľudské srdce, schopné i nevyslovnej radosti, i nezmerateľných strádání.

Napísali ste nám...

MILOŠŤ BOŽIA, POKÁNIE A SEBAPOZNÁVANIE AKO CESTA K ISISOVI CHRISTOVI

(ALEBO SVEDECTVO BUDÚCIM I SÚČASNÝM KATECHUMENOM)

Z nekonečnej Božej milosti pokrstený, očistený od všetkých hriechov minulého života a vo veľkej pokore sa skláňajúci pred nesmiernou Božou Láskou chcem vám, moji blížni, budúci bratia a sestry v Christu, vysloviť svoje svedectvo a podeliť sa s veľkou radosťou vo svojom srdci.

Každý človek je Boží originál. A každý si preto z môjho svedectva môže vybrať podľa seba. Potvrdzuje to aj myšlienka významného fyzika, ktorý povedal, že svet je bohatý na štruktúry, avšak chudobný na princípy (kvantitatívne, nie kvalitatívne). Najvyššia Božia Autorita sa teda prejavuje v prírodných, spoločenských a iných zákonoch. Boh dal človeku rozum a slobodnú vôľu. Ako sa však orientovať v tej bohatej štruktúre materiálnych podmienok, vnemov, vzťahov, citov, túžob, snažení a konaní, Božích Milostí, pôsobení démonov a prelestí? Tak, že budem hľadať jedinú a najvyššiu Pravdu. A snažiť sa, aby sa tak Pravda stala súčasťou, náplňou, jediným zmyslom môjho života. Je to veľmi ťažké. A teraz si môže niekto pomyslieť: Ja, bežný človek nie som toho schopný, to iba niektorí výnimoční jednotlivci...!? Sám isto nie! Je tu však nekonečná Božia láska a Milosrdenstvo, ktoré sa nikomu nevnucujú. Je na mne, ako sa rozhodnem. A budem konať - žiť!

Som bývalý katolík. Sv. Pravoslávie som začal spoznávať cez mojich najbližších, ktorí boli pokrstení asi 1 rok predou mnou. Úprimne povedané, až som sa niekedy zľakol, keď som spoznával fakty. Viera nie je, samozrejme, založená iba na rozume (dokonca v menšej miere), avšak treba si brať na pomoc aj fakty. Tak som spoznával herézy katolíkov, evanjelikov a ďalších. Ich konkrétne dosahy v histórii i v súčasnosti, v živote i činoch svojom

i svojich, a tiež iných obyčajných ľudí, ale aj významných, napr. hoci i politikov. Chodil som čo najviac medzi pravoslávnych – počúval, diskutoval, dostával, hľadal a čítal pravoslávnu duchovnú literatúru, zúčastňoval som sa pravoslávnych sv. Liturgií a a veľa-veľa premýšľal. Nebolo to vôbec ľahké! Obavy, strach, vplyv, nátlak rodiny a blízkeho okolia, ktorí ma poznali ako presvedčeného a praktizujúceho katolíka. A samozrejme, najviac samotné katolícke presvedčenie. Povzbudzujem každého: Nebojte sa, nedajte sa odradiť ničím! Modlite sa k Trojjedinému Bohu Otcovi, Bohu Synovi i Bohu Svätému Duchu, existenciu Ktorého vyznáva sväté Pravoslávie. Na kolenách proste Boha, aby vám dal milosť vydržať. A proste a žiadajte o modlitbu pravoslávnych veriacich. Nevyhnutný krok: Všetky doterajšie modlitby a praktiky zanechajte minulosti a modlite sa iba pravoslávne modlitby! Pokiaľ máte možnosť čítajte a čítajte. Životopisy a múdrosti svätých Otcov a ďalšie duchovné bohatstvá sv. Pravoslávia. Pravoslávna literatúra je veľmi výstižná, vo vyjadrovaní nekomplikovaná, potvorená praktickým životom. Je to jednoducho jediná skutočná živá zjavená Božia Pravda.

A teraz prišiel ďalší zlomový bod. O skutočnej Pravde som už nepochyboval. Mal som veľkú túžbu stať sa pravoslávnym kresťanom. Čo však s mojím doterajším životom, plným slabostí a hriechov? A čo s problémami, možno existenčnými, ktoré mi vzniknú?

Odpoveď som už všeobecne napísal v úvode. Božia Láska a Milosrdenstvo sú nekonečné, neodmietnu ani toho najväčšieho kajúceho hriešnika. Ja som našiel potrebný krok v diele svätého spravodlivého Jána Kronštadského – Myšlienky kresťana o pokání a svätom prijímaní (1. časť), ktoré má tieto kapitoly: Sebapoznanie; Pýcha; Zloba, hnev; Hriechy tela; Hlboký smútok a žiaľ z hriechu; Spoveď; Náprava života; Pôst. Zasiahlo ma to naplno. Modlitba, pôst a almužna – ako pokánie a pokora mojej pýchy ma viedli k väčšej Božej Milosti, Ktorá mi pomohla odstrániť niektoré moje hriechy, o čo som sa pred tým márne snažil. Dúfam, že to nie je neskromnosť. Som naďalej človek hriešny, padajúci a vďaka Bohu opäť vstávajúci, je to veľká kvalitatívna zmena v mojom živote. Materiálna – telesná, ale hlavne duchovná. Na základe prehodnotenia môjho života a vyššie uvedeného diela som si stanovil 14 predsavzatí, ktoré som sa snažil do sv. Krstu čo najviac naplniť. A modlil som sa, a modlil, a modlil... (Aj to som sa dlho učil a budem sa stále učiť). Aký je to vzácny dar – modlitba. Ničím sa nedá nahradiť. Ďalej je potrebné si zvoliť patróna. Opäť som ho našiel v pravoslávnom diele – Život a dielo sv. Jána Milostivého. Veľkú časť života som prežil v ustarostenosti a nepokoji. A práve pokora tohoto svätca mi bola vzorom pri ich prekonaní, ale aj ďalšie jeho cnosti. Neustále mi vo všetkom pomáhali (určite aj modlitbami) moji najbližší pravoslávni, aj keď som si to viackrát uvedomil až dodatočne. Diela a tradícia nám dosvedčujú vzornú lásku prvých kresťanov. A ja som sa presvedčil počas niekoľkodňového pobytu

v pravoslávnom spoločenstve, že tá Christova Láska je skutočnosťou i dnes. Ďalšia rada: Neváhajte a obracajte sa na pravoslávne spoločenstvá i jednotlivcov a predovšetkým na duchovných otcov.

A takto som sa krôčik po krôčiku s mnohými pádmi a vstávaniami, prekonávaní prelestí a pôsobenia zlých, ale určite vedený Božou Milosťou predieral k vytúženému dňu sv. Krstu, ktorý nadišiel. Musím zdôrazniť najzávažnejšiu vec: Skutočná premena človeka nastane Milosťou Boha Duchu Svätého sv. Krstom, ale príprava katechumena, ak je to Božia vôľa, to uľahčí. Je to však iba začiatok našej pozemskej púte, ktorou sa chceme naveky dostať k Bohu. Pozor! Neočakávajme, že pravoslávni kresťania majú ľahký život! Naopak, pribudne starostí a problémov. Nie sme však už na ne sami. Je to nenahradiateľné, koľko malých i väčších radostí napĺňa teraz môj život. Tie chvíle pokoja v srdci i duši, ktoré som pred tým nepoznal, sa nedajú opísať. A to všetko s každodennými problémami prežíva človek aj vo vďačnosti, pokore a láske k Najvyššiemu. Ešte posledná rada: Snažte sa nájsť si čo najčastejšie miesto a čas tichého pokoja. Sám, alebo s niekým blízkym. Ja som mal na to možnosť 3 týždne (v rámci dovolenky) v príprave na sv. Krst (opäť ho Boh zariadil cez mojich blízkych). Bol to čas, keď moje sebapoznávanie napredovalo každý deň.

Drahí moji budúci bratia a sestry v Christu! Modlím sa k nášmu Ludomilnému, Najdobrotivejšiemu ale aj Najspravodlivejšiemu Trojjedinému Bohu za vás všetkých, aby sa vám dostalo na ceste k Nemu ešte viac Jeho milostí, ako mne hriešnemu a nehodnému. A prosím o príhovor a ochranu našu Presvätá Bohorodičku Pannu Máriu, i anjelov ochrancov, i patrónov. Tak ako mne, pevne verím, pomáhali cez mojich blížnych, chcem i ja týmto, ako som len schopný, pomôcť vám. Aby sme svoj pozemský život prežili v pokání a v Jeho Láske a v deň Posledného Súdu sa našli po pravici Isusa Christa.

Váš Ján,

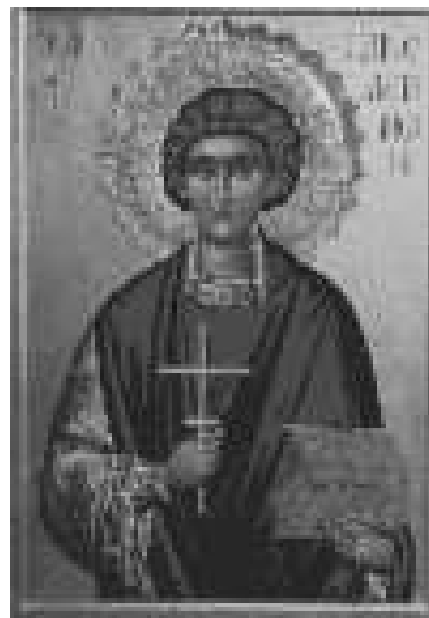
Pane, zmiluj sa

Hospodi, pomiluj

Modlitby za zdravie telesné i duševné

Ku sv. Veľkomučeníkovi a liečiteľovi Pantelejmonovi

Svätý veľkomučeník a liečiteľ Pantelejmon, podobajúci sa milostivému Bohu! Vzhliadni milosrdne a vypočuj nás, hriešnych, ktorí sa snažia modliť pred Tvojou svätou ikonou. Vyprosuj nám u Pána Boha, Ktorému slúžiš v nebi spolu s anjelmi, odpustenie našich hriechov a pokleskov. Zahoj duševné i telesné choroby Božích služobníkov, teraz spomínaných, tu stojacich i všetkých pravoslávnych kresťanov, utiekajúcich sa ku Tvojmu príhovoru. Lebo kvôli našim hriechom sme ťažko postihnutí mnohými chorobami a nemáme pomoci ani útechy. K Tebe sa utiekame, lebo Tebe je daná milosť prihovárať sa za nás a uzdravovať všetky neduhy a každú chorobu. Ty sám nám daruj skrze Tvoje sväte príhovory zdravie duše i tela, prospievanie vo viere a zbožnosti a všetko potrebné k nášmu dočasnému životu i ku spáse. Aby sme skrze Teba boli učinení hodnými veľkých a hojných milostí, oslavovali Teba i Darcu všetkého dobra, podivuhodného vo svojich svätých, Boha nášho, Otca, i Syna, i Svätého Ducha na veky vekov. Amen.

Príbehy a výroky púštnych otcov

Hovorí sa, že abba Makarios bol nazývaný bohom zeme, pretože tak, ako Boh ochraňuje tento svet, aj abba Makarios prikrýval všetky nedostatky; tie, ktoré videl, ako keby ich nebol videl, a tie, ktoré počul, ako keby ich nebol počul.

Abba Pimen povedal: **«Ty, čo žiješ cudne, neodsudzuj toho, kto sa previnil smilstvom, lebo prestúpiš zákon rovnako ako on. Lebo ten, ktorý povedal: "Nezoslmiňš!", povedal aj: "Neodsudzuj!"».**

V Kelliách bol starec nazývaný Apollo. Ak niekto prišiel, aby spolu urobili nejakú prácu, pustil sa do nej s radosťou a hovoril: **"Dnes idem pracovať s Christom na spásu svojej duše, lebo to je odmena, ktorú dáva."**

Amma Teodora povedala, že učiteľovi musí byť cudzia túžba po nadvláde, ľudská sláva a pýcha. **Nik ho nesmie dokázať obalamutiť lichotením alebo oslepiť darmi, ani dobyť cez žalúdok alebo ho prinútiť hnevom. Musí byť trpezlivý, mierny a tak pokorný, ako je to len možné. Musí byť spoľahlivý, nestranný, plný súcitu a milovník duší.**

Jeden brat sa opýtal: "Nášiel som miesto, kde môj pokoj nebude rušený bratmi. Dáš mi odporúčanie bývať tam?" Abba Pimen odvetil: **"Tvoje miesto je tam, kde ty nebudeš škodiť svojim bratom."**

Bol jeden pustovník, ktorý pásol antilopy, a takto sa modlil k Bohu: "Pane, nauč ma niečo viac." A počul hlas: "Chod' do monastiera a rob všetko, čo ti povedia." Išiel do monastiera a zostal tam, ale neovládal prácu bratov. Mladí mnísi ho začali učiť, ako má pracovať, a hovorili mu: "Urob toto, ty blázon", a "urob tamto, ty hlupák". Keď si to všetko vytrpel, modlil sa takto k Bohu: "Pane, nepoznám prácu ľudí, pošli ma späť k antilopám." A keď mu Boh dal slobodu, vrátil sa späť pásť antilopy.

Hovorilo sa o abbovi Teodorovi, že hoci bol ustanovený za diakona v skáte, odmietol vykonávať túto službu a utekal pred ňou na mnohé miesta. Vždy ho starci privádzali naspäť do skáty, hovoriac: "Neopúšťaj svoj diaconát." Abba Teodor im hovoril: "Nechajte ma modliť sa k Bohu, aby mi naisto povedal, či mám konať túto službu pri liturgii." Potom sa modlil k Bohu takto: **"Ak je to tvoja vôľa, zotrviem na tom mieste, ale uisti ma v tom."** Vtedy sa mu zjavil ohnivý stĺp siahajúci od zeme po nebo a hlas mu povedal: **"Ak sa môžeš stať ako tento stĺp, chod' a buď diakonom."** Keď to počul, rozhodol sa nikdy neprijat' túto službu. Keď prišiel do chrámu, bratia sa pred ním sklonili a vraveli: "Ak nechceš byť diakonom, aspoň drž čašu." Ale on odmietol a vravel: "Ak ma nenecháte osamote, opustím toto miesto." Tak ho nechali na pokoji.

Jeden brat sa opýtal abbu Pimena: "Ako sa mám správať vo svojej kélii, na mieste, kde žijem?" On odvetil: **"Správaj sa, ako keby si bol cudzinec, a kdekoľvek budeš, neočakávaj, že tvoje slová budú mať nejaký vplyv. Tak budeš v pokoji."**

*Abba Hilarion prišiel z Palestíny do hôr, aby videl abbu Antona. Abba Anton mu povedal: **"Vitaj, fakľa zobúdzajúca deň."** Abba Hilarion povedal: **"Pokoj s tebou, maják dávajúci svetlo celému svetu."***

*Niektorí starci hovorili: **"Ak uvidíš mladého človeka štvorať sa hore k nebu podľa svojej vôle, chyt' ho za nohu a zhod' ho dole na zem. Nie je to preňho dobré."***

*Jedného dňa sa žišli obyvatelia skítu, aby diskutovali o Melchizedechovi a zabudli pozvať abbu Kopresa. Neskôr ho zavolali a opýtali sa ho na túto tému. On si trikrát plesol po ústach a povedal: **"Beda ti, Kopres! To, čo ti Boh prikázal robiť, si nechal stranou, a chceš sa učiť niečo, čo sa od teba nechce, aby si vedel."** Keď to bratia počuli, rozprchli sa do svojich kélií.*

*Abba Abrahám rozprával o mužovi zo skítu, ktorý bol pisárom, a nejedol chlieb: Jeden brat ho prišiel poprosiť, aby prepísal nejakú knihu. Starec, ktorého duch bol zahľbený v kontemplácii, písal bez interpunkcie a vynechal nejaké vety. Brat vzal knihu a keď chcel doplniť bodky, všimol si chýbajúce slová. Povedal starcovi: **"Abba, chýbajú nejaké vety."** Starec mu riekol: **"Chod' a rob najprv to, čo je napísané, potom sa vráť a ja dopíšem zvyšok."***

Hovorilo sa, že abba Helladios strávil dvadsať rokov v Kelliách bez toho, aby zdvihol svoje oči a pozrel sa na strop chrámu.

*Istý egyptský brat prišiel do Sýrie navštíviť abbu Zenóna a vyznal sa starcovi zo svojich pokušení. Plný obdivu Zenón povedal: **"Egypt'ania skrývajú cnosti, ktoré majú, a sústavne sa obviňujú z omylov, ktoré nespravili, kým Sýrčania a Gréci predstierajú, že majú cnosti, ktoré nemajú, a skrývajú chyby, z ktorých sú vinní."***

*Vravelo sa, že v istej dedine žil muž, ktorý sa toľko postil, že ho nazývali Pôstnik. Abba Zenón sa o ňom do počul a poslal preňho. Ten s radosťou prišiel. Pomodlili sa a sadli si. Starec začal v tichosti pracovať. Keďže sa Pôstnikovi nedarilo rozprúdiť rozhovor, začal sa nudiť. Tak povedal starcovi: **"Modli sa za mňa, otče, lebo chcem odísť."** Starec sa ho opýtal: **"Prečo?"** On odvetil: **"Lebo moje srdce je ako v ohni a ja neviem, čo s ním je. Pravdu povediac, keď som bol v dedine a postil som sa až do večera, nič také sa mi neprihodilo."** Starec povedal: **"V dedine si sa kŕmil ušami. Ale odíď preč a odteraz jedz o deviatej hodine, a čokoľvek budeš robiť, rob to potajomky."** Akonáhle začal jednať podľa tejto rady, začalo byť pre neho ťažké vydržať do deviatej hodiny. Tí, čo ho poznali, hovorili: **"Pôstnik je posadnutý diablom."** Preto šiel a rozpovedal to starcovi, ktorý mu riekol: **"Toto je cesta podľa Boha."***

Amma Teodora povedala, že ani askéza, ani bdenia, ani žiaden druh utrpenia nás nemôžu zachrániť, ale dokáže to len skutočná pokora.

*Abba Ján Trpaslík povedal: «Bol raz jeden duchovný starec, ktorý žil v samote. Bol v meste veľmi vážený a obľúbený. Raz mu oznámili, že istý starec pred prahom smrti ho volá k sebe, aby ho objal predtým, než usne. Pomyslel si: **"Ak pôjdem cez deň, ľudia pobežia za mnou a budú mi vzdávať veľkú česť, a nebudem mať pokoj v tom všetkom."***

Pôjdem teda večer, potme, a ujdem pozornosti všetkých.” Ale Boh poslal dvoch anjelov s lampášmi, aby mu svietili. Celé mesto vyšlo pozrieť si jeho slávu. Čím viac chcel ujsť od slávy, tým viac bol oslavovaný. Tak sa splnili slová Písma: ***Kto sa ponízuje, bude povýšený.***» (Mt 23, 12)

Jeden z otcov o ňom povedal: ***”Kto je ten Ján, ktorému pre jeho pokoru celý skít visí na malíčku?”***

Abba Izidor z Pelúzie povedal: ***”Váž si cnosti a nebuď otrokom slávy, lebo tie prvé sú nesmrteľné, zatiaľ čo tá posledná čoskoro zhasne.”***

Abba Xanthios povedal: ***”Zločinec visel na kríži a bol ospravedlnený pre jediné slovo. A Judáš, ktorý patrila medzi apoštolov, stratil celé svoje postavenie za jedinú noc a zostúpil z neba do pekla. Preto nech sa nik nechváli svojimi dobrými skutkami, lebo všetci, čo sa spoliehajú na seba, padajú.”***

Keď bol abba Makarios v Egypte, našiel človeka, ktorý prišiel so svojím oslom k jeho kélii a kradol mu z nej veci. Podišiel k zlodejovi a tváril sa ako cudzinec, ktorý tam nebýva, pomohol mu naložiť zvieru a vyprevadil ho v pokoji na cestu, pričom si hovoril: ***”Nič sme si na tento svet nepriniesli, Pán nám to dal. Ako chcel, tak sa stalo, nech je Pán oslávený vo všetkom.”***

OZNAM PRE STREDOSLOVÁKOV!!!

Pravoslávna Cirkev oznamuje všetkým, že sväté Liturgie sa v Banskej Bystrici a vo Zvolene konajú striedavo: jednu nedeľu v Banskej Bystrici v náhradných priestoroch v Agentúre sociálnych služieb na Ulici 9. mája č. 74 (bývalé detské jasle) so začiatkom o 9:30 hodine. Ďalšiu nedeľu vo Zvolene v kaplnke zvolenského zámku o 10:30 hodine. Podrobnejšie informácie dostanete na telefónnom čísle: 0903 170 583. Tešíme sa na vašu účasť. Christos medzi nami!

SVETLO PRAVOSLÁVIA – spoločensko – duchovný občasník

Zodpovedná:

Redaktorka: Jana Šomodíková, Jesenského 16, 974 01 Banská Bystrica, e-mail jankasom@szm.sk